PATARIAMASIS KOMITETAS PARLAMENTO NARIŲ ELGESIO KLAUSIMAIS

2025 M. METINĖ ATASKAITA

ĮŽANGA

Remdamasis Su Europos Parlamento narių sąžiningumu ir skaidrumu susijusio elgesio kodekso (Parlamento darbo tvarkos taisyklių I priedas, toliau – Elgesio kodeksas) 10 straipsnio 7 dalimi, Patariamasis komitetas Parlamento narių elgesio klausimais (toliau – Patariamasis komitetas) skelbia metinę savo darbo ataskaitą.

Patariamasis komitetas šią metinę darbo ataskaitą, apimančią jo veiklą nuo 2025 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d., patvirtino 2026 m. balandžio 13 d.

Turinys

1. Su sąžiningumu ir skaidrumu susijusios Parlamento narių pareigos

2. Patariamasis komitetas Parlamento narių elgesio klausimais

2.1. Sudėtis

2.2. Pirmininkaujantis komiteto narys

2.3. Posėdžiai 2025 metais

2.4. Nagrinėti atvejai ir pateiktos gairės

3. Su Elgesio kodeksu susijusi veikla

3.1. Parlamento narių privačių interesų deklaracijų teikimas ir atnaujinimas

3.2. Kitų deklaracijų teikimas

3.3. Informuotumo didinimas

3.4. Statistiniai duomenys

3.5. Tendencijų analizės grafikai

4. Administravimas

Santrauka

Šioje ataskaitoje aptariama Patariamojo komiteto veikla 2025 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d.

2025 m. Patariamasis komitetas išnagrinėjo 17 įtariamų Elgesio kodekso pažeidimo atvejų (2024 m. tokių atvejų buvo 11). Tokį augimą galima paaiškinti tuo, kad pagal 2023 m. peržiūrėtas taisykles apie įtariamus Elgesio kodekso pažeidimus taip pat galima pranešti tiesiogiai Patariamajam komitetui. Dėl atliktų pakeitimų padidėjo informuotumas apie sąžiningumo ir skaidrumo taisykles tiek Europos Parlamente, tiek už jo ribų.

Patariamasis komitetas gavo du prašymus, kuriuose Parlamento nariai prašė pateikti Elgesio kodekso nuostatų aiškinimo ir taikymo gaires. Patariamasis komitetas suteikė konfidencialias konsultacijas per Elgesio kodekse numatytą terminą.

Remdamasi Su sąžiningumu ir skaidrumu susijusio elgesio kodekso įgyvendinimo taisyklėmis, kurias Biuras priėmė 2023 m. spalio 16 d., kompetentinga administracinė tarnyba (Vadovybės generalinio direktorato Parlamento narių administracijos skyrius, kuris Patariamajam komitetui teikia sekretoriato paslaugas) toliau vykdė Parlamento narių pateiktų privačių interesų deklaracijų bendrus patikimumo patikrinimus.

Laikydamasis ilgalaikės praktikos, Parlamento narių administracijos skyrius toliau atsakinėjo į Parlamento narių ar jų padėjėjų pateiktas užklausas, siekdamas jiems padėti tinkamai taikyti Elgesio kodekso ir jo Įgyvendinimo taisyklių nuostatas.

2025 m. sausio 1 d. – gruodžio 31 d. pagal taisykles buvo pateiktos 193 privačių interesų deklaracijos (iš jų 187 buvo atnaujintos deklaracijos), 6 805 deklaracijos dėl žinojimo apie interesų konfliktus, 212 dalyvavimo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose deklaracijų ir 11 turto deklaracijų. Be to, Parlamento nariai pranešė Pirmininkei apie 44 dovanas. Surengti iš viso 32 122 susitikimai su interesų grupių arba trečiųjų šalių atstovais.

Tai, kad buvo pateikta daugiau deklaracijų nei 2024 m., rodo aukštą Parlamento narių informuotumo apie naujas pareigas lygį ir didesnį skaidrumą Europos Parlamente.

Ataskaitos pabaigoje įtrauktas naujas elementas – tendencijų analizės grafikai, leisiantys apžvelgti ir įvertinti darbo krūvį ir duomenis.

1. SU SĄŽININGUMU IR SKAIDRUMU SUSIJUSIOS PARLAMENTO NARIŲ PAREIGOS

Elgesio kodekse išdėstyti pagrindiniai su sąžiningumu ir skaidrumu susiję principai ir pagrindinės pareigos, kurių Parlamento nariai privalo laikytis vykdydami jiems suteiktus įgaliojimus. Parlamento nariai vadovaujasi tokiais bendraisiais elgesio principais kaip nesavanaudiškumas, sąžiningumas, skaidrumas, darbštumas, garbingumas, atsakomybė ir pagarba Parlamento orumui bei reputacijai, ir jų laikosi. Jie privalo veikti tik vadovaudamiesi viešuoju interesu ir negali gauti ar siekti gauti kokios nors tiesioginės ar netiesioginės naudos ar bet kokio kito atlygio.

Pagal Elgesio kodekso 2 straipsnį Parlamento nariai negali sudaryti jokios sutarties, pagal kurią jie turėtų veikti arba balsuoti kito juridinio ar fizinio asmens naudai ir dėl kurios galėtų būti suvaržyta jų balsavimo laisvė. Jie negali prašyti, priimti ir gauti jokios tiesioginės arba netiesioginės naudos ar kitokio atlygio, įskaitant naudą ar atlygį pinigais ar natūra, už tam tikrą elgesį vykdant Parlamento nario parlamentinę veiklą ir privalo sąžiningai stengtis, kad nesusiklostytų situacija, kai galimas kyšininkavimas, korupcija ar nederamas poveikis. Be to, Parlamento nariai negali užsiimti apmokama lobistine veikla, tiesiogiai susijusia su Sąjungos sprendimų priėmimo procesu.

Elgesio kodekse pateikta sąvokos „interesų konfliktas“ apibrėžtis ir nustatyti tokiu atveju būtini veiksmai. Interesų konfliktas iškyla tada, kai Europos Parlamento nario įgaliojimų vykdymui viešojo intereso labui gali būti daroma netinkama įtaka dėl priežasčių, susijusių su jo šeima, emociniais ryšiais, ekonominiais interesais ar kitais tiesioginiais ar netiesioginiais privačiais interesais. Sąvokos „interesų konfliktas“ apibrėžtis turi būti aiškinama kaip taikytina kalbant ne tik apie privatų interesą, kuris daro faktinį poveikį Parlamento nario pareigų atlikimui, bet ir apie „situaciją, kai tam tikras interesas, visuomenės požiūriu, atrodo kaip galintis daryti poveikį nešališkam ir objektyviam [Parlamento nario] oficialių pareigų atlikimui“[1]. Interesų konflikto nesama, kai Parlamento narys gauna naudos vien tik dėl to, kad priklauso plačiajai visuomenei ar didelei žmonių grupei.

[1] 2015 m. liepos 15 d. sprendimas, *Dennekamp / Parlamentas*, T-115/13, EU:T:2015:497, 106 punktas.

Parlamento nariai turi dėti visas pagrįstas pastangas, kad nustatytų interesų konflikto atvejus, o sužinoję apie bet kokius jo atvejus, nedelsdami stengtis juos pašalinti. Jei Parlamento nariai negali pašalinti interesų konflikto, jie turi jį deklaruoti savo privačių interesų deklaracijoje. Prieš pareikšdami savo nuomonę arba balsuodami plenariniame posėdyje ar Europos Parlamento organų posėdžiuose, Parlamento nariai taip pat turi viešai pranešti apie interesų konfliktą, susijusį su nagrinėjamu klausimu.

Be to, atitinkamas pareigas einantys Parlamento nariai, pranešėjai, šešėliniai pranešėjai, įskaitant nuomonės referentus, ir oficialios delegacijos ar tarpinstitucinių derybų dalyviai taip pat turi pateikti deklaraciją dėl žinojimo apie interesų konfliktus. 2025 m. birželio 17 d. Parlamentas patvirtino šio klausimo aiškinimą ir nustatė, kad Parlamento narys, siūlomas kelių panašios srities dokumentų pranešėju, gali pateikti vieną bendrą deklaraciją, apimančią visus tuos dokumentus. Jei kyla interesų konfliktas dėl konkretaus dokumento, turi būti pateikta deklaracija dėl to konkretaus dokumento. Kai rengiami pranešimai dėl naujai išrinktų Parlamento narių įgaliojimų patikrinimo, pranešėjas turi deklaruoti interesų konfliktą, susijusį su jo įgaliojimų patikrinimu.

Elgesio kodekse taip pat nustatytos išsamios taisyklės dėl privačių interesų deklaracijos. Parlamento nariai turi pateikti deklaraciją, kurioje išsamiai ir tiksliai nurodoma visa reikalinga informacija. Pradinė deklaracija turi būti pateikta iki pirmosios plenarinės sesijos, vykstančios po Europos Parlamento rinkimų, pabaigos arba per 30 dienų nuo tos dienos, kai Parlamento narys pradeda eiti pareigas Parlamento kadencijos metu. Jei įvyksta kokių nors pasikeitimų, patikslintą deklaraciją reikia pateikti iki kito mėnesio pabaigos.

Elgesio kodekso 5 straipsnyje nustatyta Parlamento narių pareiga kiekvienos kadencijos pradžioje ir pabaigoje pateikti turto deklaraciją.

Europos Parlamento nariai, eidami savo pareigas, negali priimti dovanų ar gauti panašios naudos, išskyrus dovanas ar naudą, kurių apytikrė vertė yra mažesnė nei 150 EUR. Apie Parlamento nariams oficialiai atstovaujant Parlamentui gautas dovanas, kurių apytikrė vertė yra didesnė nei 150 EUR, Parlamento nariai turi informuoti Parlamento Pirmininką ir tas dovanas perduoti institucijai.

Parlamento nariai turi deklaruoti apie savo dalyvavimą trečiųjų asmenų ar organizacijų organizuojamuose renginiuose, kai visas arba dalį jų kelionės, apgyvendinimo ir (arba) gyvenimo išlaidų apmoka arba kompensuoja tretieji asmenys.

Elgesio kodekse reikalaujama, kad visi Parlamento nariai internete skelbtų informaciją apie visus su Parlamento veikla susijusius suplanuotus susitikimus su interesų grupių atstovais, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro, ir su trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovais.

8 straipsnyje kalbama apie gautos informacijos deklaraciją. 2025 m. birželio 17 d. Parlamentui priėmus 8 straipsnio pakeitimą, kuriuo suderinti 7 ir 8 straipsniai, pranešėjai ir nuomonės referentai savo pranešimo arba nuomonės priede turi išvardyti interesų grupių atstovus ir trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovus, iš kurių jie gavo informacijos su pranešimo ar nuomonės dalyku susijusiais klausimais, kurią įtraukė į savo pranešimą ar nuomonę. Tuo pat metu, kai buvo keičiamas šis straipsnis, Parlamentas patvirtino aiškinimą dėl gautos informacijos deklaracijų, kai vykdomos su Parlamento nario imunitetu susijusios procedūros: su imunitetais susijusiems pranešimams nuostatos dėl gautos informacijos deklaracijos netaikomos.

Visos deklaracijos, išskyrus turto deklaraciją, ir oficialių dovanų registras yra tiesiogiai prieinami viešoje Parlamento interneto svetainėje.

Pirmiau minėtos pareigos pateikti informaciją parodo tvirtą Europos Parlamento įsipareigojimą laikytis skaidrumo ir etikos standartų. Be to, Elgesio kodekse nustatytas šių nuostatų kontrolės ir įgyvendinimo mechanizmas.

2. PATARIAMASIS KOMITETAS PARLAMENTO NARIŲ ELGESIO KLAUSIMAIS

Pagal Elgesio kodekso 10 straipsnį Patariamąjį komitetą sudaro aštuoni Europos Parlamento nariai. Komitetas vertina įtariamus Elgesio kodekso pažeidimus ir pataria Parlamento Pirmininkui, kokių veiksmų galima imtis, ne tik Parlamento Pirmininko prašymu, bet ir tada, kai yra tiesiogiai informuojamas apie pažeidimus. Patariamasis komitetas taip pat savo iniciatyva kontroliuoja, kaip Parlamento nariai laikosi Elgesio kodekso ir jo Įgyvendinimo taisyklių, ir praneša Parlamento Pirmininkui apie bet kokį galimą pažeidimą.

2.1. Sudėtis

Patariamąjį komitetą skiria Parlamento Pirmininkas savo kadencijos pradžioje, tinkamai atsižvelgdamas į Parlamento narių patirtį ir politinę bei lyčių pusiausvyrą.

2025 m. aštuoni nuolatiniai Patariamojo komiteto nariai buvo:

- Monika HOHLMEIER (PPE, Vokietija);
- Ana Catarina MENDES (S&D, Portugalija);
- Gerolf ANNEMANS (PfE, Belgija);
- Chiara GEMMA (ECR, Italija);
- Gilles BOYER (RENEW, Prancūzija);
- Nicolae ȘTEFĂNUȚĂ (Verts/ALE, Rumunija);
- Martin SCHIRDEWAN (The Left, Vokietija);
- Antonio LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE (PPE, Ispanija).

Parlamento Pirmininkas savo kadencijos pradžioje taip pat turi paskirti atsarginius Patariamojo komiteto narius, t. y. po vieną narį kiekvienai frakcijai, kuriai neatstovaujama Patariamajame komitete. Atsarginiu nariu 10-osios kadencijos pirmajai pusei Pirmininkės paskirtas:

- Ivan DAVID (ESN, Čekija).

2.2. Pirmininkaujantis komiteto narys

Pagal Elgesio kodekso 10 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą kiekvienas nuolatinis Patariamojo komiteto narys eina pirmininko pareigas šešis mėnesius rotacijos tvarka. Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnyje patikslinta, kad iš esmės rotacija nustatoma pagal frakcijų, kurioms priklauso Patariamąjį komitetą sudarantys nariai, dydį.

2025 m. komitetui pirmininkavo Monika HOHLMEIER (2025 m. sausio–kovo mėn.), Ana Catarina MENDES (2025 m. balandžio–rugsėjo mėn.) ir Chiara GEMMA (2025 m. spalio–gruodžio mėn.). C. GEMMOS pirmininkavimo laikotarpis tęsis iki 2026 m. kovo mėn. pabaigos.

2.3. Posėdžiai 2025 metais

Patariamojo komiteto 2025 metų posėdžių kalendorius buvo patvirtintas 2024 m. spalio 1 d.; 2025 m. Patariamasis komitetas posėdžiavo 10 kartų.

2025 m. posėdžių kalendorius

- Sausio 28 d., antradienis
- Kovo 18 d., antradienis
- Balandžio 8 d., antradienis
- Balandžio 22 d., antradienis (neeilinis posėdis)
- Gegužės 6 d., antradienis (neeilinis posėdis)
- Liepos 8 d., antradienis
- Rugsėjo 23 d., antradienis
- Spalio 14 d., antradienis
- Lapkričio 11 d., antradienis
- Gruodžio 16 d., antradienis

2.4. Nagrinėti atvejai ir pateiktos gairės

2.4.1. Parlamento Pirmininko perduodama informacija apie įtariamus Elgesio kodekso pažeidimus

Kai yra pagrindo manyti, kad Parlamento narys galėjo pažeisti Elgesio kodeksą, Parlamento Pirmininkas apie tai informuoja Patariamąjį komitetą (Elgesio kodekso 11 straipsnis). Tada Patariamasis komitetas nagrinėja galimo pažeidimo aplinkybes ir gali išklausyti atitinkamą Parlamento narį. Patariamasis komitetas Parlamento Pirmininkui pateikia rekomendaciją dėl galimo sprendimo. Patariamasis komitetas gali atitinkamais atvejais pateikti rekomendaciją dėl nuobaudos.

2025 m. Parlamento Pirmininkė informavo Patariamąjį komitetą apie vieną įtariamą Elgesio kodekso pažeidimą. Kitas pažeidimo atvejis, apie kurį pranešta 2024 m. pabaigoje, 2025 m. buvo Patariamojo komiteto nagrinėjamas ir baigtas nagrinėti.

- **Įtariamas vienos iš pagrindinių Parlamento narių pareigų ir pareigos deklaruoti privačius interesus pažeidimas**

Pirmasis 2025 m. Patariamojo komiteto nagrinėtas atvejis, apie kurį informavo Parlamento Pirmininkė, buvo susijęs su galimu Elgesio kodekso 2 straipsnio b punkte nustatytos pareigos vengti bet kokios situacijos, kai galimas kyšininkavimas, korupcija ar nederamas poveikis. Be Pirmininkės kreipimosi Patariamasis komitetas gavo keletą piliečių skundų dėl to, kad atitinkamo Parlamento nario pateiktoje privačių interesų deklaracijoje trūksta išsamumo ir tikslumo, o tai galėtų reikšti įtariamą Elgesio kodekso 4 straipsnio 2 dalies pažeidimą.

Patariamasis komitetas išnagrinėjo visą viešai prieinamą informaciją ir, išklausęs atitinkamą Parlamento narį, padarė išvadą, kad, remiantis turima informacija, 2 straipsnio b punkto pažeidimo nustatyti nepavyko. Vis dėlto buvo konstatuotas Elgesio kodekso 4 straipsnio 2 dalies, susijusios su privačių interesų deklaravimu, pažeidimas. Atsižvelgusi į Patariamojo komiteto rekomendacijas, Parlamento Pirmininkė nusprendė skirti nuobaudą – atimti iš Parlamento nario teisę gauti dienpinigių išmoką dviem dienoms, kaip numatyta Parlamento darbo tvarkos taisyklėse. Po to Parlamento narys atnaujino privačių interesų deklaraciją.

- **Įtariamas pareigos atskleisti informaciją, susijusią su kvietimais į trečiųjų asmenų organizuojamus renginius, pažeidimas**

Antrasis Patariamojo komiteto 2025 m. nagrinėtas atvejis buvo susijęs su galimu pareigos atskleisti informaciją, susijusios su Parlamento nario dalyvavimu trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose, pažeidimu. Apie dalyvavimą renginyje taip pat buvo sužinota stebint žiniasklaidą, prieš sulaukus Pirmininkės kreipimosi.

Pagal Elgesio kodekso 6 straipsnio 3 dalį ir jo Įgyvendinimo taisyklių 10 straipsnį Parlamento nariai privalo deklaruoti, kad vykdydami savo pareigas dalyvavo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose, kuriuose kelionės, apgyvendinimo ar gyvenimo išlaidas visiškai arba iš dalies apmokėjo arba kompensavo tretieji asmenys. Parlamento narys per taisyklėse nustatytą 60 dienų terminą nepateikė jokios deklaracijos šiuo klausimu.

Patariamasis komitetas susisiekė su atitinkamu Parlamento nariu ir paprašė paaiškinimo. Savo atsakyme Parlamento narys nurodė, kad visos išlaidos buvo padengtos asmeninėmis lėšomis ir kad renginyje jis dalyvavo ne kaip Europos Parlamento narys.

Nagrinėdamas atvejus Patariamasis komitetas remiasi tik Parlamento nario pateikta informacija, informacija, kuria tarpusavyje keičiasi tarnybos, ir viešai prieinamais šaltiniais. Tuo remdamasis Patariamasis komitetas padarė išvadą, kad šiuo atveju negalima nustatyti Elgesio kodekse nustatytų pareigų atskleisti informaciją pažeidimo.

2.4.2. Įtariami Elgesio kodekso pažeidimai, apie kuriuos Patariamasis komitetas informuotas tiesiogiai

Pagal Elgesio kodekso 10 straipsnį apie įtariamus pažeidimus Patariamajam komitetui galima pranešti tiesiogiai, o jis tuos atvejus turi įvertinti ir patarti Parlamento Pirmininkui, kokių galimų veiksmų reikia imtis. 2025 m. Patariamasis komitetas nagrinėjo vienuolika įtariamo Elgesio kodekso pažeidimo atvejų, aprašytų toliau.

Du atvejai buvo susiję su įtariamu interesų konfliktu. Pirmasis iš jų buvo iš esmės susijęs su įtarimu, kad dalyvauta apmokamoje lobistinėje veikloje ir kad kilo interesų konfliktas, susijęs su išorės veikla, o antruoju atveju, kuris rengiant šį dokumentą dar vertinamas, buvo įvairių

įtarimų dėl interesų konflikto ir dėl pagrindinių Parlamento narių pareigų bei kitų informacijos atskleidimo pareigų pažeidimo (žr. toliau aprašytus 1–2 atvejus). Šeši atvejai buvo susiję su įtariamais informacijos atskleidimo pareigų pažeidimais privačių interesų deklaravimo srityje (žr. 3–8 atvejus). Kitais dviem atvejais kalba ėjo apie įtariamus pareigos skelbti informaciją apie susitikimus pažeidimus (žr. 9–10 atvejus). Paskutinis atvejis, apie kurį pranešta tiesiogiai, buvo susijęs su įtariamu pareigos atskleisti informaciją apie dalyvavimą trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose pažeidimu (žr. 11 atvejį). Apie šiuos atvejus tiesiogiai pranešė privatūs asmenys, pilietinės visuomenės organizacijos, Europos Parlamento nariai ir žurnalistai.

- **Apmokama lobistinė veikla ir interesų konfliktai**

Pirmąjį atvejį, apie kurį pranešta tiesiogiai, Patariamasis komitetas nagrinėjo gavęs skundą dėl Europos Parlamento nario vykdomos išorės veiklos ir įtariamo Elgesio kodekso 2 straipsnio c punkte nustatytos pareigos pažeidimo bei galimo interesų konflikto pagal 3 straipsnį.

Konkrečiai, skundo pateikėjas nurodė, kad atitinkamo Parlamento nario papildoma veikla gali neatitikti taisyklių, kuriomis Parlamento nariams draudžiama užsiimti apmokama lobistine veikla, tiesiogiai susijusia su Sąjungos sprendimų priėmimo procesu. Parlamento narys savo privačių interesų deklaracijoje tinkamai deklaravo atitinkamą apmokamą papildomą veiklą ir gautą atlygį.

Elgesio kodeksas nedraudžia Parlamento nariams vykdyti atlyginamos ar neatlyginamos papildomos veiklos. Kadangi kadencija Europos Parlamente yra ribotos trukmės, Parlamento narių negali būti prašoma jos metu atsisakyti savo profesinės ar kitos papildomos veiklos. Tačiau Elgesio kodekse nustatyti tam tikri Parlamento narių papildomos veiklos apribojimai (2 straipsnis), taip pat taisyklės dėl interesų konfliktų (3 straipsnis) ir informacijos atskleidimo pareigos (4 straipsnis).

Patariamajam komitetui teko užduotis įvertinti, kokios rūšies veikla gali būti laikoma draudžiama apmokama lobistine veikla pagal Elgesio kodeksą, nepriklausomai nuo to, kad pozicija tinkamai ir sąžiningai deklaruota pagal Elgesio kodekso 4 straipsnį. Patariamasis komitetas apsikeitė informacija su Parlamento nariu.

Dėl įtarimo, kad pažeistas Elgesio kodekso 2 straipsnio c punktas dėl apmokamos lobistinės veiklos, Patariamajam komitetui nepavyko pasiekti sutarimo, kaip galiausiai reikėtų vertinti šią situaciją. Nuomonės šiuo klausimu pasiskirstė tarp dviejų priešingų stovyklų.

Viena vertus, buvo teigiama, kad Elgesio kodekso 2 straipsnio c punktas buvo pakeistas sąmoningai ir juo buvo sukurta nauja taikytina taisyklė. Parlamento narys dalyvavo interesų organizacijos regioninių sprendimų priėmimo organų veikloje ir gavo pajamų, kuriomis buvo kompensuojama už šiai veiklai skirtą laiką. Šios konkrečios organizacijos tikslas buvo daryti įtaką ir ES teisės aktams. Ši taisyklė neturėtų būti netaikoma regioninei veiklai, nes taip būtų sukurta spraga, leidžianti Parlamento nariams užsiimti apmokama veikla antriniu lygmeniu, taip vis tiek prisidedant prie bendros lobistinės veiklos.

Kita vertus, buvo teigiama, kad naujosios taisyklės turi būti taikomos siaurai, atsižvelgiant į Parlamento narių laisvę vykdyti išorės veiklą. Parlamento nario gauta kompensacija veikiau buvo išlaidų kompensavimas. Buvo suabejota, ar regioninė veikla galėtų būti laikoma lobistine veikla tiesiogiai ES lygmeniu, nes pagrindinis tikslas yra ES teisės įgyvendinimas regionų lygmeniu. Jei regioninio lygmens veikla būtų laikoma apmokama lobistine veikla, tiesiogiai susijusia su ES sprendimų priėmimo procesu, Parlamento nariai būtų atgrasomi nuo dalyvavimo asociacijų veikloje regionų ir vietos lygmeniu. Tai, kad veikla ir atlygis buvo tinkamai deklaruoti, taip pat parodė aukštą skaidrumo lygį.

Kalbant apie interesų konfliktą, Patariamojo komiteto nuomone, esamomis aplinkybėmis iš esmės bendro interesų konflikto nekilo. Tačiau jei Parlamento narys būtų pasiūlytas dokumento, kuris būtų susijęs su papildoma Parlamento nario veikla, pranešėju arba šešėliniu pranešėju, reikėtų atidžiai laikytis taisyklių dėl interesų konfliktų ir Parlamento narys savo deklaracijose dėl žinojimo apie interesų konfliktus turėtų deklaruoti bet kokią potencialiai susijusią situaciją. Šiuo atžvilgiu Patariamasis komitetas padarė išvadą, kad Parlamento narys turėtų atidžiai laikytis Elgesio kodekse nustatytų taisyklių ir pareigų, visų pirma susijusių su 3 straipsnyje įtvirtintomis nuostatomis dėl interesų konfliktų.

Antruoju atveju, skundo pateikėjų teigimu, Parlamento narys, kuris buvo paskirtas pranešėju, galimai buvo patekęs į situaciją, kurioje kilo interesų konfliktas, ir neįvykdė pareigos ją deklaruoti deklaracijoje dėl žinojimo apie interesų konfliktus, pateiktoje prieš prisiimant šias pranešėjo pareigas. Be to, skundo pateikėjai suabejojo Parlamento nario

privačių interesų deklaracijos išsamumu ir nurodė, kad tas pats Parlamento narys galbūt pažeidė informacijos apie susitikimus ir gautos informacijos atskleidimo pareigas (Elgesio kodekso 7 ir 8 straipsniai). Šį atvejį bus baigta vertinti 2026 m.

- **Privačių interesų deklaracijos**

Trečiasis atvejis buvo susijęs su Europos Parlamento nario veiklos socialinėje žiniasklaidoje monetizavimu, kuris nebuvo atspindėtas Parlamento nario privačių interesų deklaracijoje. Patariamasis komitetas paprašė Parlamento nario patikslinti, kodėl tokia veikla nebuvo įtraukta į jo privačių interesų deklaraciją. Parlamento narys raštu atsakė, kad pajamų gauta ne iš socialinės žiniasklaidos turinio, susijusio su Parlamento veikla, o iš ankstesnės jo, kaip nuomonės formuotojo, veiklos. Parlamento narys taip pat paprašė Patariamojo komiteto pateikti gaires, kaip geriau laikytis pareigos atskleisti informaciją deklaruojant privačius interesus.

Patariamasis komitetas pasiūlė Parlamento nariui atnaujinti savo privačių interesų deklaraciją ir į ją įtraukti visą su socialine žiniasklaida susijusią veiklą, įskaitant rėmimą, jei bendras bruto atlygis per kalendorinius metus viršijo 5 000 EUR, taip pat bet kokią kitą susijusią informaciją. Patariamasis komitetas paaiškino, kad veikla trečiosioms šalims priklausančiuose žiniasklaidos kanaluose, kai visos gaunamos pajamos atitenka tik toms trečiosioms šalims, nepatenka į Elgesio kodekso taikymo sritį. Patariamasis komitetas primygtinai rekomendavo Parlamento nariui atsisakyti bet kokio su jo parlamentiniu darbu susijusio turinio monetizavimo.

Galiausiai, jei Parlamento narys būtų pasiūlytas dokumentų, susijusių su įmonių, kurias jis reklamavo kaip nuomonės formuotojas, veikla, pranešėju arba šešėliniu pranešėju, Patariamasis komitetas rekomendavo deklaruoti tokią situaciją atitinkamoje deklaracijoje dėl žinojimo apie interesų konfliktus. Pažymėjęs, kad Parlamento narys atnaujino savo privačių interesų deklaraciją, kaip rekomenduota, Patariamasis komitetas nusprendė šį atvejį laikyti baigtu nagrinėti.

Skundą dėl **ketvirtojo atvejo** Patariamasis komitetas gavo 2025 m. ir jis buvo susijęs su Parlamento nario socialinėje žiniasklaidoje paskelbtu reklaminiu vaizdo įrašu, kurio tikslas buvo įmonės reklama. Patariamasis komitetas vertino, ar Parlamento narių dalyvavimas komercinės reklamos veikloje galėtų būti laikomas interesų konfliktu, taigi ir Elgesio kodekso

3 straipsnio pažeidimu. Jis taip pat nagrinėjo, ar Parlamento narys iš įmonės gavo finansinę ar bet kokios kitos rūšies paramą, nes dėl to galėjo būti pažeista Parlamento narių pareiga atskleisti informaciją apie privačius interesus pagal Elgesio kodekso 4 straipsnį. Patariamasis komitetas Parlamento nariui raštu išsiuntė prašymą patikslinti situaciją. Parlamento narys savo atsakyme nurodė, kad už reklaminį vaizdo įrašą, paskelbtą socialinės žiniasklaidos kanaluose, negavo jokios finansinės ar kitokios paramos. Atsižvelgus į Parlamento nario atsakymą ir viešai prieinamą informaciją apie šį atvejį, Elgesio kodekso pažeidimo nenustatyta.

Penktasis atvejis buvo susijęs su skundu dėl Parlamento nario narystės trečiosios šalies politinės partijos valdyboje ir jo aktyvaus dalyvavimo šios partijos veikloje. Buvo teigiama, kad ši veikla nebuvo deklaruota Parlamento nario privačių interesų deklaracijoje. Pirmasis klausimas, kurį šiuo atveju nagrinėjo Patariamasis komitetas, buvo tai, ar Parlamento nario papildoma veikla trečiosios šalies politinėje partijoje yra suderinama su Elgesio kodeksu. Patariamasis komitetas nustatė, kad Elgesio kodekse nėra jokių tokios išorės veiklos apribojimų ir kad Europos Parlamento nariai gali eiti pareigas trečiųjų šalių politinėse partijose, joms teikti finansinius įnašus ir dalyvauti jų veikloje. Kalbant apie informacijos atskleidimo pareigą, Patariamasis komitetas nusiuntė Parlamento nariui prašymą patikslinti informaciją apie dabartinę ir ankstesnę jos veiklą ir narystes.

Parlamento narys savo iniciatyva atnaujino privačių interesų deklaraciją ir atsiuntė atsakymą raštu į komiteto prašymą pateikti patikslinimą. Patariamasis komitetas nusprendė, kad Elgesio kodekso pažeidimui nustatyti nėra pagrindo.

Šeštasis atvejis buvo susijęs su įtariamu informacijos neatitikimu tarp Parlamento nario privačių interesų deklaracijos ir kasmet jo valstybėje narėje teikiamos nacionalinės deklaracijos. Patariamasis komitetas pažymėjo, kad nacionalinės deklaracijos aprėptis nėra tokia pati – ji platesnė nei Elgesio kodekse reikalaujamos privačių interesų deklaracijos. Atlikęs pirminę turinio analizę, Patariamasis komitetas atitinkamam Parlamento nariui nusiuntė prašymą pateikti patikslinimą ir pasiteiravo apie dabartinės ir ankstesnės jo veiklos pobūdį ir ypatumus.

Atsižvelgdamas į Patariamojo komiteto rekomendaciją, Parlamento narys atnaujino savo privačių interesų deklaraciją pagal Elgesio kodekse nustatytus reikalavimus.

Septintuoju atveju buvo įtariama, kad esama neatitikimo tarp valstybės narės oficialiuose bendrovių apskaitos dokumentuose pateiktos informacijos ir informacijos Parlamento nario privačių interesų deklaracijoje.

Kadangi Patariamasis komitetas neturi įgaliojimų tikrinti ar tvirtinti jokių nacionalinių registrų, jis nusprendė nusiųsti Parlamento nariui laišką su rekomendacija patikrinti Elgesio kodekse nustatytas informacijos atskleidimo pareigas. Netrukus po to, kai Patariamasis komitetas priėmė sprendimą, pasibaigė Parlamento nario įgaliojimai. Todėl atvejis buvo baigtas nagrinėti dėl įgaliojimų pabaigos.

Aštuntasis atvejis buvo vertinamas po to, kai buvo pateikti įtarimai, kad Parlamento narys galimai dalyvavo apmokamoje lobistinėje veikloje trečiosios šalies vyriausybės vardu, ir įvairūs kiti įtariamai dėl informacijos atskleidimo pareigų pažeidimo.

Patariamasis komitetas išnagrinėjo skundo turinį ir šaltinius, taip pat Parlamento nario deklaruotą veiklą ir nerado jokios informacijos apie įtariamą lobistinę veiklą ar kitus informacijos atskleidimo pareigų pažeidimus. Pagal Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklių 12 straipsnį komitetas nusprendė, kad skundas yra akivaizdžiai nepagrįstas, ir šį atvejį baigė nagrinėti.

- **Informacijos apie susitikimus skelbimas**

Devintuoju atveju dėmesio centre atsidūrė įtarimas, kad bent du Parlamento nariai pažeidė Elgesio kodekso 7 straipsnio 1 dalį, siejamą su Tarpinstitucinio susitarimo dėl privalomo skaidrumo registro 5 straipsniu. Atvejis apėmė Europos Parlamento patalpose vykusius susitikimus su Skaidrumo registre neregistruotu interesų grupių atstovu.

Patariamasis komitetas pažymėjo, kad Tarpinstituciniu susitarimu dėl privalomo skaidrumo registro nustatyti įpareigojimai šį susitarimą pasirašiusioms institucijoms, o ne atskiriems Parlamento nariams. Tarpinstitucinio susitarimo 5 straipsnyje nustatytas sąlygų taikymo principas. Tai reiškia, kad visos susitarimą pasirašančiosios institucijos įsipareigoja užtikrinti, kad registracija ES skaidrumo registre būtų būtina išankstinė sąlyga interesų grupių atstovams, norintiems palaikyti tam tikrus ryšius su nariais ar darbuotojais. Vis dėlto kiekviena institucija gali nuspręsti, kuriai veiklai būtina, kad interesų grupių atstovai būtų užsiregistravę, o kurioje

veikloje interesų grupių atstovai gali dalyvauti, net jei jie nėra registruoti. Europos Parlamentas viduje įgyvendino Tarpinstitucinio susitarimo 5 straipsnį 2023 m. birželio 12 d. Biuro sprendimu, kuriuo išsamiai reglamentuojamas interesų grupių atstovų dalyvavimas Parlamento patalpose organizuojamuose renginiuose.

Elgesio kodekso 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad „Parlamento nariai turėtų rengti susitikimus tik su tais interesų grupių atstovais, kurie yra registruoti skaidrumo registre, nustatytame Tarpinstituciniu susitarimu dėl privalomo skaidrumo registro“. Iš to, kad pavartotas terminas „turėtų“, matyti tvirta rekomendacija, skirtingai nei kituose Elgesio kodekso straipsniuose, kuriuose vartojamas esamasis laikas, kuriuo išreiškiama privaloma pareiga.

Todėl Elgesio kodekso 7 straipsnio 1 dalis negali būti suprantama kaip nustatanti privalomą pareigą Parlamento nariams susitikti tik su Skaidrumo registre registruotais interesų grupių atstovais, nes tai galėtų prieštarauti įgaliojimų laisvės principui. Parlamento nariai privalo deklaruoti su Parlamento veikla susijusius suplanuotus susitikimus su interesų grupių atstovais, patenkančiais į Skaidrumo registro taikymo sritį, nepriklausomai nuo to, ar jie yra jame registruoti, ar ne. Elgesio kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nenustatytas privalomas terminas, iki kurio reikia paskelbti apie susitikimą.

Atsižvelgdamas į taikytiną teisinę sistemą, pagal kurią Parlamento nariams negali būti užkirstas kelias susitikti su Skaidrumo registre neregistruotomis organizacijomis ar asmenimis, Patariamasis komitetas padarė išvadą, kad negalima nustatyti jokio 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo.

Dešimtasis atvejis buvo susijęs su skundu, kuriame nurodyta, kad Parlamento narys nepakankamai tiksliai laikosi pareigos skelbti informaciją apie susitikimus (Elgesio kodekso 7 straipsnis). Nagrinėdamas šį atvejį Patariamasis komitetas pažymėjo, kad Parlamento narys skelbė informaciją apie susitikimus, taigi laikėsi pareigos atskleisti informaciją. Tačiau Patariamasis komitetas nusiuntė Parlamento nariui laišką dėl susitikimų deklaravimo ir, konkrečiau, dėl to, kad svarbu aiškiai nurodyti, jei taikytina, kurie Parlamento dokumentai aptariami kiekvieno susitikimo metu.

Parlamento narys pakoregavo anksčiau paskelbtą informaciją apie įvairius susitikimus ir laikėsi rekomendacijų skelbdamas informaciją apie susitikimus, įvykusius jau po to, kai buvo gautas laiškas.

- **Dalyvavimas trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose**

Vienuoliktuoju atveju buvo pranešta, kad Parlamento narys dalyvavo trečiojo asmens organizuotame renginyje. Patariamasis komitetas pažymėjo, kad per Elgesio kodekse nustatytą terminą nebuvo pateikta jokia deklaracija, taigi nusprendė susisiekti su Parlamento nariu ir paprašyti patikslinti situaciją. Šis atvejis 2025 m. pabaigoje vis dar buvo vertinamas, jis bus baigtas nagrinėti 2026 m.

2.4.3. Atliekant atitikties stebėseną nustatyti atvejai

Pagal Elgesio kodekso 10 straipsnio 5 dalies trečią pastraipą ir pagal Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnį Patariamasis komitetas turi savo iniciatyva kontroliuoti, kaip Parlamento nariai laikosi Elgesio kodekso ir jo Įgyvendinimo taisyklių. Jis gali pranešti Parlamento Pirmininkui apie bet kokį galimą šių nuostatų pažeidimą.

Pagal Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnį sekretoriatas, remdamasis informacija, kuria tarpusavyje keičiasi tarnybos, ir viešai prieinamais šaltiniais, Patariamojo komiteto vardu reguliariai tikrina, kaip Parlamento nariai laikosi Elgesio kodekso ir jo Įgyvendinimo taisyklių, taip pat atlieka atsitiktinius patikrinimus ir prieš kiekvieną Patariamojo komiteto posėdį parengia visų atvejų, kuriuos vertėtų išnagrinėti išsamiau, sąrašą.

Patariamasis komitetas paprašė sekretoriato pateikti išsamią visų su Parlamento nariais susijusių įtarimų apžvalgą. Šiuo klausimu 2025 m. sekretoriatas parengė 28 atvejų, kurie buvo nustatyti vykdant stebėseną (13 atvejų) arba apie kuriuos pranešė trečiosios šalys (15 atvejų), sąrašą. Buvo nuspręsta, kad keturis atvejus iš to sąrašo Patariamajam komitetui verta išnagrinėti išsamiau. Kiti atvejai nepateko į Elgesio kodekso taikymo sritį, nagrinėjimo metu nebebuvo aktualūs arba apie juos taip pat buvo pranešta tiesiogiai Patariamajam komitetui.

Keturi atvejai, nustatyti vykdant stebėseną ir vėliau išnagrinėti Patariamojo komiteto, buvo susiję su Parlamento narių dalyvavimu trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose. Visais

keturiais atvejais Parlamento nariai per Įgyvendinimo taisyklėse nustatytą 60 dienų terminą nepateikė deklaracijos apie dalyvavimą renginiuose. Visais keturiais atvejais Patariamasis komitetas susisiekė su Parlamento nariais. Parlamento nariai patvirtino, kad negavo jokios finansinės ar kitokios paramos, susijusios su dalyvavimu atitinkamame renginyje, ir kad dalyvavo asmeniškai arba kaip savo nacionalinių politinių partijų atstovai, o ne kaip Europos Parlamento nariai.

Dviem atvejais Patariamasis komitetas priminė Parlamento nariams, kad jie turi pranešti apie visus susitikimus su trečiųjų šalių atstovais pagal Elgesio kodekso 7 straipsnį, jei tai taikytina jų situacijai. Kadangi Patariamasis komitetas remiasi Parlamento narių pateikta informacija ir turimuose šaltiniuose nebuvo pateikta prieštaringos informacijos, jis nusprendė, kad tolesnių veiksmų imtis nereikia.

2.4.4. Parlamento narių prašymas pateikti Elgesio kodekso aiškinimo ir taikymo gaires

Pagal Elgesio kodekso 10 straipsnio 5 dalį bet kuris Parlamento narys gali prašyti Patariamojo komiteto pateikti Elgesio kodekso nuostatų aiškinimo ir taikymo gaires ir turi teisę šiomis gairėmis pasikliauti. Patariamasis komitetas gaires pateikia konfidencialiai, per 30 kalendorinių dienų. 2025 m. Patariamasis komitetas gavo du Parlamento narių prašymus pateikti gaires.

- **Gairės dėl galimo interesų konflikto, kylančio dėl buvimo įmonės smulkiuoju akcininku**

Pirmasis prašymas buvo susijęs su Elgesio kodekso nuostatų dėl deklaracijos dėl žinojimo apie interesų konfliktus aiškinimu ir taikymu. Parlamento narys paprašė gairių dėl taikytinų informacijos atskleidimo pareigų prieš jį paskiriant plačios taikymo srities ne teisėkūros dokumento pranešėju, atsižvelgiant į jo dabartinę veiklą, narystes ir kapitalą, deklaruotus privačių interesų deklaracijoje. Patariamasis komitetas rekomendavo, kad Parlamento narys savo deklaracijoje dėl žinojimo apie interesų konfliktus turėtų deklaruoti, kad dėl atitinkamos situacijos gali kilti interesų konfliktas, ir turėtų apibūdinti tą situaciją laisvos formos teksto skirsnyje, kaip nurodyta Elgesio kodekso 3 straipsnio 5 dalyje.

Parlamento narys pasirėmė Patariamojo komiteto rekomendacija ir atitinkamai pateikė savo deklaraciją dėl žinojimo apie interesų konfliktus. Vėliau kompetentingas komitetas pagal 3 straipsnio 5 dalyje numatytą procedūrą nusprendė, kad Parlamento narys gali tęsti savo veiklą, remdamasis tuo, kad galimas interesų konfliktas netrukdo Parlamento nariui vykdyti savo įgaliojimų viešojo intereso labui.

- **Gairės dėl galimų interesų konfliktų ir profesinės veiklos**

Antrajame prašyme Parlamento narys pateikė klausimų dėl galimų interesų konfliktų, susijusių su jo dabartine veikla, narystėmis, kapitalu ir kitais privačiais interesais jam vykdant Parlamento nario įgaliojimus. Pateiktose gairėse Patariamasis komitetas paaiškino, kad interesų konfliktai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į konkrečią situaciją ir į konkretų darbą, atliekamą viešojo intereso labui einant Europos Parlamento nario pareigas.

Kadangi nurodytos aplinkybės *prima facie* neatrodė nesuderinamos su Elgesio kodekso nuostatomis, Parlamento nariui buvo rekomenduota atnaujinti privačių interesų deklaraciją, išsamiai ir tiksliai apibūdinant situaciją. Parlamento nariui taip pat buvo priminta kiekvienu konkrečiu atveju įvertinti, kaip užpildyti deklaracijas dėl žinojimo apie interesų konfliktus, jei ateityje Parlamento narys būtų siūlomas dokumento, susijusio su atitinkamais privačiais interesais, pranešėju arba šešėliniu pranešėju.

Sekretoriatas, laikydamasis nusistovėjusios praktikos, visus metus toliau atsakinėjo į Parlamento narių ar jų padėjėjų pateiktas užklausas, kaip aiškinti ir tinkamai taikyti Elgesio kodekso ir jo Įgyvendinimo taisyklių nuostatas, kartu stengdamasis kuo labiau palengvinti jiems tenkančią administracinę naštą. Sekretoriato lygmeniu teikiamos konsultacijos paprastai yra preliminarios gairės. Nariams buvo primenama, kad jie gali Patariamajam komitetui pateikti prašymą dėl oficialių gairių ta pačia tema.

3. SU ELGESIO KODEKSU SUSIJUSI VEIKLA

3.1. Parlamento narių privačių interesų deklaracijų teikimas ir atnaujinimas

Pagal Elgesio kodekso 4 straipsnį Parlamento nariai turi pateikti išsamią ir tikslią privačių interesų deklaraciją iki pirmosios mėnesinės sesijos, vykstančios po Europos Parlamento rinkimų, pabaigos, o Parlamento kadencijos metu – per 30 dienų nuo tos dienos, kai pradeda eiti pareigas. Jie turi pranešti Parlamento Pirmininkui apie bet kokius pasikeitimus, darančius poveikį jų deklaracijai, iki mėnesio, einančio po tokio pasikeitimo dienos, pabaigos.

2025 m. iš viso buvo pateiktos 193 privačių interesų deklaracijos, iš kurių 6 buvo pateiktos pradėjus vykdyti naujus įgaliojimus, o 187 atnaujintos. Palyginti su tuo pačiu 9-osios kadencijos laikotarpiu, reikšmingai padaugėjo atnaujintų privačių interesų deklaracijų.

3.2. Kitų deklaracijų teikimas

- Deklaracija dėl žinojimo apie interesų konfliktus

Parlamento nariai, turintys užimti tam tikras pareigas (Pirmininko pavaduotojo, kvestoriaus, komiteto ar delegacijos pirmininko arba pirmininko pavaduotojo) arba vykdyti tam tikras funkcijas (pranešėjo, šešėlinio pranešėjo arba oficialioje delegacijoje ar tarpinstitucinėse derybose dalyvaujančio nario), privalo pateikti deklaraciją, kurioje turi nurodyti, ar jiems žinoma apie interesų konfliktą, susijusį su tomis pareigomis, pranešimu, nuomone, delegacija arba derybomis. Jeigu žinoma apie interesų konfliktą, taikoma speciali Elgesio kodekse numatyta procedūra.

2025 m. sausio–gruodžio mėn. buvo pateiktos 6 805 deklaracijos, o tai rodo aukštą reikalavimų laikymosi lygį. Kaip buvo prognozuojama ankstesnėje metinėje ataskaitoje, komitetams pradėjus intensyviau rengti pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, šių deklaracijų skaičius gerokai padidėjo.

- Turto deklaracija

Turto deklaracija turi būti pateikiama kiekvienos kadencijos pradžioje ir pabaigoje. Deklaracijoje nurodomas turtas (nekilnojamasis turtas, finansinės priemonės ir sąskaitos ne ES bankuose) ir tokie įsipareigojimai kaip paskolos. Šios deklaracijos neskelbiamos ir būtų pateikiamos tik teisminėms institucijoms vykstant teismo procesui.

Dauguma turto deklaracijų buvo pateiktos praėjusiais metais, nes tada prasidėjo nauja kadencija. 2025 m. buvo pateikta 11 deklaracijų. Jas teikė tiek iš Parlamento išeinantys, tiek nauji Parlamento nariai.

- Gautos informacijos deklaracija

Ši gautos informacijos deklaracija kaip priedas pridedama prie pranešimo arba nuomonės komiteto lygiu – joje nurodoma, iš kokių asmenų arba organizacijų pranešėjas ar nuomonės referentas rengdamas savo poziciją gavo informacijos, jei tokios gavo. Pranešimai be gautos informacijos deklaracijos negali būti teikiami plenariniam svarstymui. Taigi visi komitetų pranešimai, dėl kurių balsuota 2025 m. sausio–gruodžio mėn. plenariniuose posėdžiuose, išskyrus pranešimus dėl imunitetų, prie kurių gautos informacijos deklaracijos pateikti nereikia, atitiko šį reikalavimą.

- Dovanos

Pagal Elgesio kodekso nuostatas dovanų, kurių vertė mažesnė nei 150 EUR, deklaruoti nereikia. Nuo 2025 m. pradžios iki metų pabaigos buvo deklaruotos ir dovanų registre paskelbtos 44 dovanos.

- Dalyvavimo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose deklaracija

Dalyvavimo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose deklaraciją privaloma pateikti, kai visas Parlamento narių kelionės, apgyvendinimo arba gyvenimo išlaidas ar dalį jų apmoka arba kompensuoja trečiasis asmuo. 2025 m. pateikta 212 deklaracijų.

- Informacijos apie susitikimus skelbimas

Parlamento nariai turi skelbti internete informaciją apie visus su Parlamento veikla susijusius suplanuotus susitikimus su interesų grupių atstovais, kurie turi registruotis Skaidrumo registre, ir trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovais. 2025 m. iš viso deklaruoti 32 122 susitikimai.

3.3. Informuotumo didinimas

Elgesio kodekso 10 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad Patariamasis komitetas turi reguliariai informuoti Parlamento narius apie Elgesio kodeksą ir jo Įgyvendinimo taisykles. Patariamojo komiteto darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnyje toliau patikslinta, kad Patariamasis komitetas reguliariai informuoja Parlamento narius apie Elgesio kodeksą ir jo Įgyvendinimo taisykles, bent kartą per metus vykdydamas visiems Parlamento nariams skirtą informavimo apie jų pareigas kampaniją.

Be to, Įgyvendinimo taisyklių 15 straipsnyje nustatyta, kad kompetentinga tarnyba (Parlamento narių administracijos skyrius) turi padėti atsakingiems organams reguliariai visos kadencijos metu didinti Parlamento narių informuotumą apie šias taisykles ir turi rengti specialiai Parlamento nariams pritaikytus mokymus, kurie gali būti surengti paprašius bet kuriuo Parlamento kadencijos metu.

Siekdamas padėti Parlamento nariams laikytis Elgesio kodekso, 2025 m. Parlamento narių administracijos skyrius Parlamento narių prašymu surengė keturis specialiai pritaikytus individualius mokymo kursus, vieną informacinę sesiją Parlamento narių padėjėjams ir tris specialiai pritaikytus mokymo kursus frakcijų darbuotojams.

Parlamento narių administracijos skyrius taip pat dalyvavo 13 mokymų apie gerą biuro valdymą sesijų, kurias Parlamento nariams organizavo PERS GD, ir privalomuose mokymuose, skirtuose Parlamento narių padėjėjams, kurių tikslas buvo išsamiau informuoti apie Elgesio kodekso turinį ir Patariamojo komiteto vaidmenį.

Be to, visus metus buvo teikiama asmeninė pagalba Parlamento nariams ir jų biurams, padedant jiems sėkmingai vykdyti įvairias pareigas. Parlamento narių administracijos skyrius per darbo dieną telefonu ar e. paštu vidutiniškai gauna apie 10–12 pagalbos prašymų su Elgesio kodeksu susijusiais klausimais.

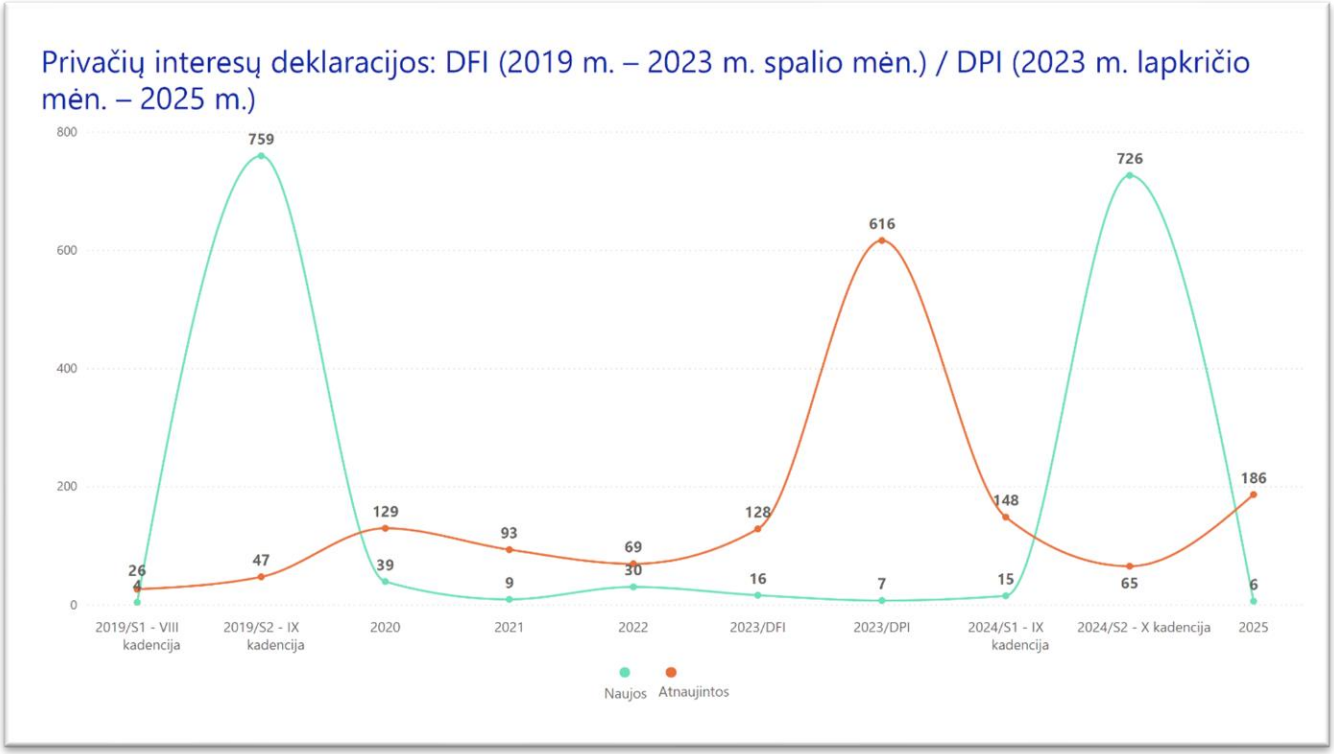
3.4. STATISTINIAI DUOMENYS

		2024 m. 1 pusm.	2024 m. 2 pusm.*	2025 m. 1 pusm.	2025 m. 2 pusm.
Privačių interesų deklaracijos	**Nauji Parlamento nariai**	102	726	1	5
	Atnaujinimai	61	65	99	87
	Iš viso	163	791	100	93
Dalyvavimo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose deklaracijos		64	76	109	103
Pranešimai apie dovanas		9	12	26	18
Deklaracijos dėl žinojimo apie interesų konfliktus		575	1418	3827	2978
Turto deklaracijos		13	726	2	9
Informacijos apie susitikimus skelbimas		5 970	16 823	20 415	11 707
Patariamojo komiteto nagrinėti atvejai	**Pranešta Pirmininkės**	4	1	2	0
	Gairės	1	0	1	1
	Pranešta tiesiogiai	1	3	3	8
	Stebėsena	0	2	1	3

* 10-osios kadencijos pradžia

3.5. TENDENCIJŲ ANALIZĖS GRAFIKAI

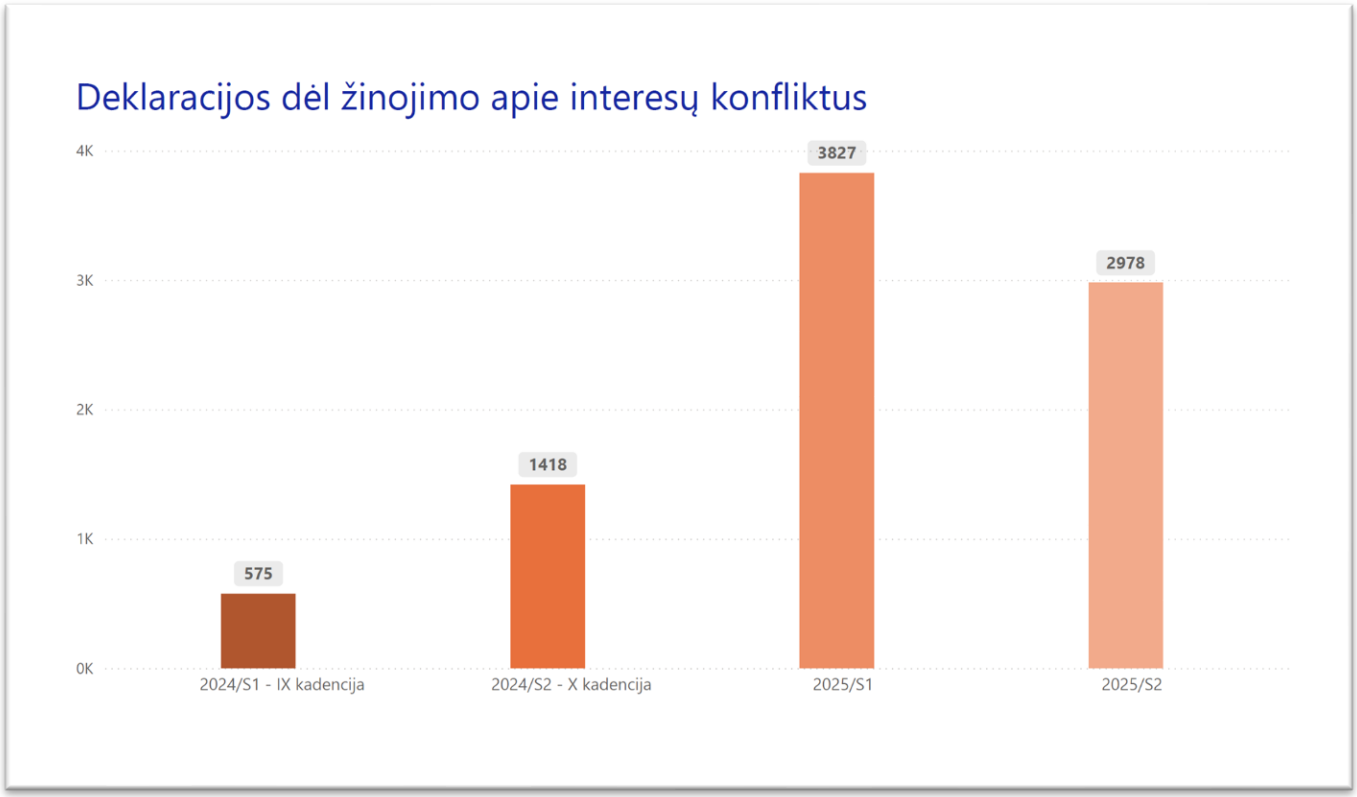
Duomenų šaltinis: Parlamento narių administracijos skyriaus vidaus statistika



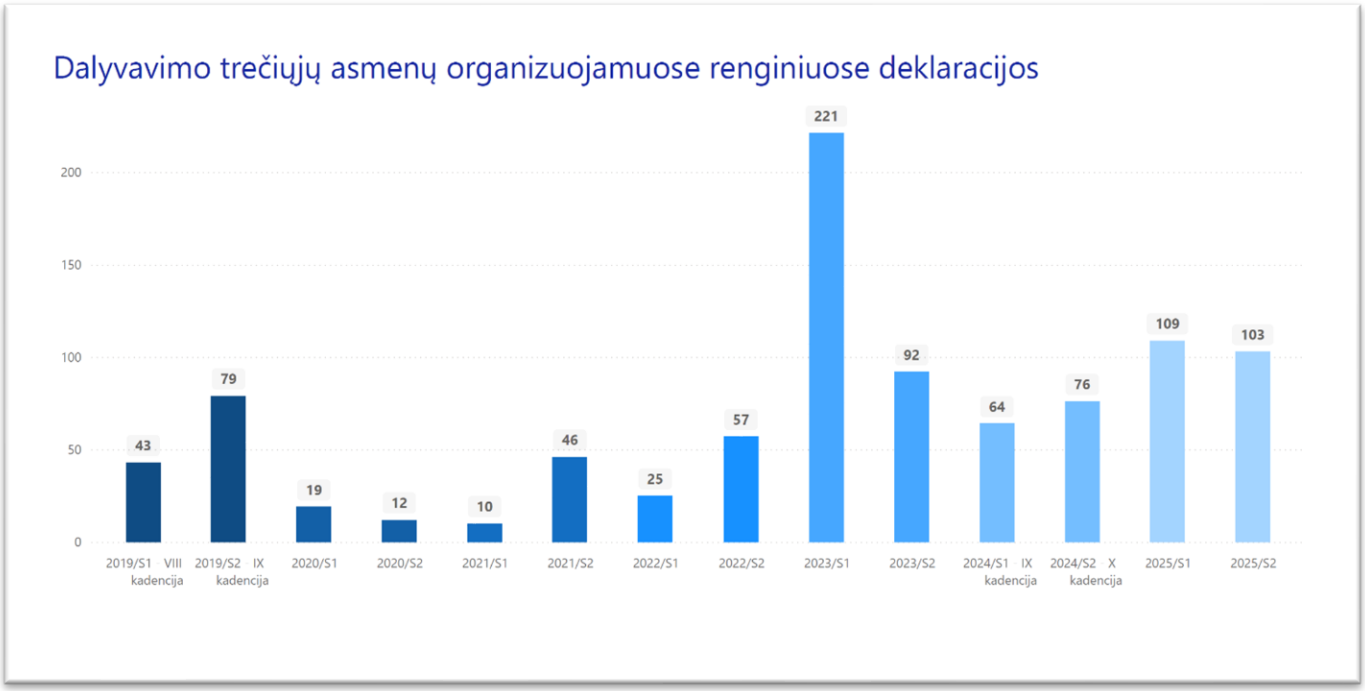
Žalia linija vaizduoja kadencijos pradžioje pateiktas privačių interesų deklaracijas (DPI) [iki 2023 m. lapkričio mėn. jos buvo vadinamos finansinių interesų deklaracijomis (DFI)]. Visi nauji Parlamento nariai deklaracijas pateikė laiku.

Oranžinė linija vaizduoja atnaujintų deklaracijų skaičių. Atnaujinti deklaraciją reikia ne vėliau kaip iki mėnesio, einančio po įvykusio pasikeitimo, pabaigos. 2023 m. lapkričio–gruodžio mėn., peržiūrėjus Elgesio kodeksą, visi tuo metu pareigas ėję Parlamento nariai turėjo pateikti naują privačių interesų deklaraciją.

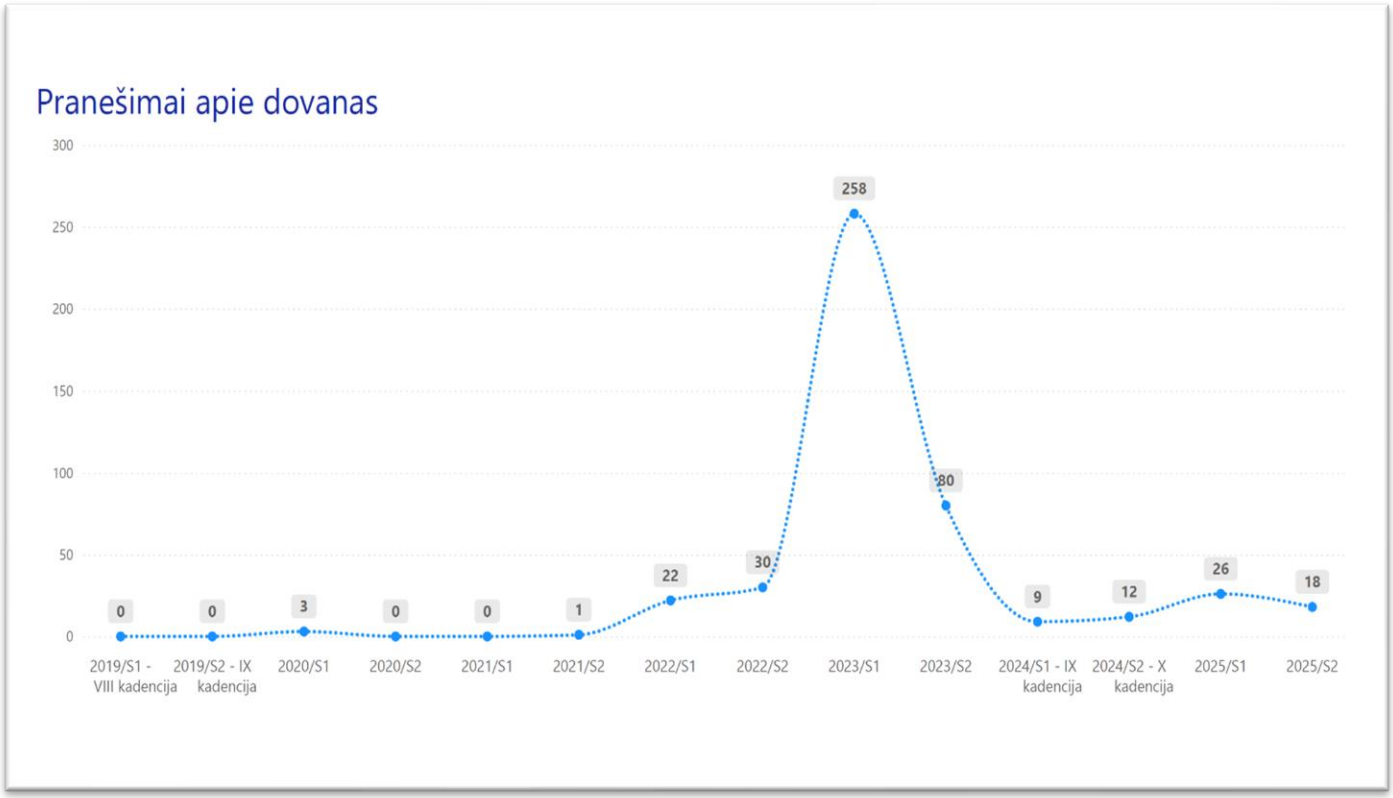
Palyginti su tuo pačiu laikotarpiu po 2019 m. rinkimų, 2024 ir 2025 m. Privačių interesų deklaracijų atnaujinimų buvo gerokai daugiau.

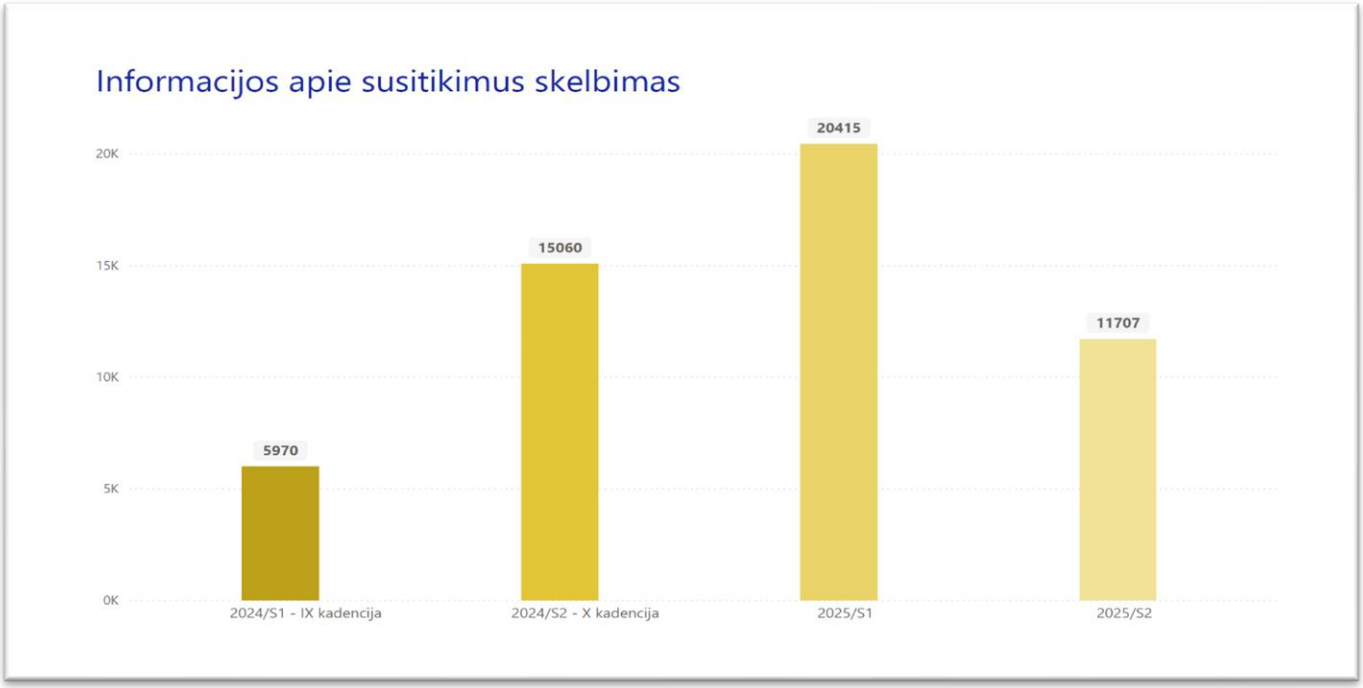


Deklaracijos dėl žinojimo apie interesų konfliktus į peržiūrėtą Elgesio kodeksą buvo įtrauktos 2023 m. lapkričio mėn.



Dalyvavimo trečiųjų asmenų organizuojamuose renginiuose deklaracijų taisyklės iš esmės nepasikeitė. Bėgant metams pastebima aiški deklaracijų skaičiaus didėjimo tendencija.

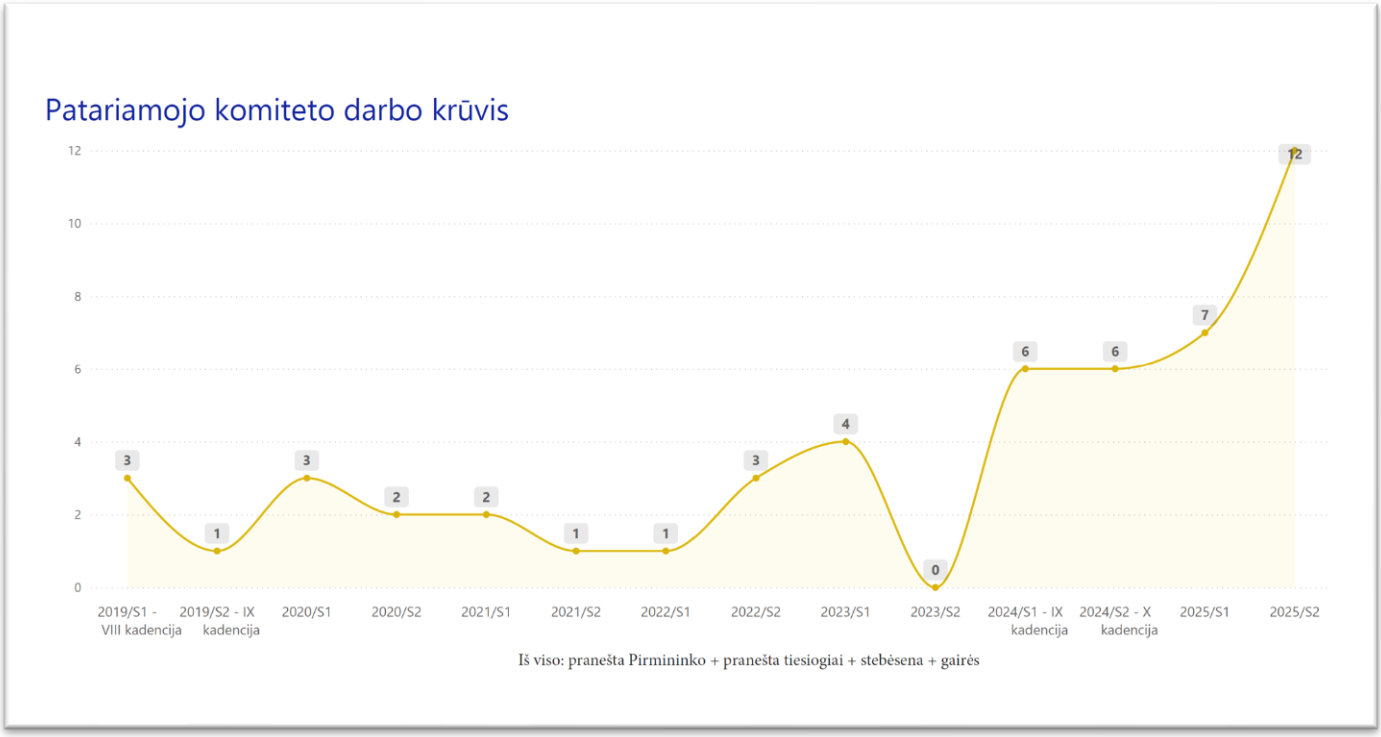




2023 m. lapkričio mėn. taisyklės dėl informacijos apie susitikimus su interesų grupių atstovais ir trečiųjų šalių atstovais skelbimo buvo išplėstos ir pradėtos taikyti visiems Parlamento nariams.



Iš pateiktų duomenų matyti, kad pagrindiniu Patariamojo komiteto nagrinėjamų atvejų šaltiniu tapo tiesioginiai pranešimai. Tai rodo didelį visuomenės informuotumą apie peržiūrėtas taisykles ir Europos Parlamente, ir už jo ribų.



Duomenys rodo, kad laikui bėgant Patariamojo komiteto darbo krūvis nuolat didėjo.

4. ADMINISTRAVIMAS

Vadovybės generalinio direktorato Parlamento narių administracijos skyrius teikia sekretoriato paslaugas Patariamajam komitetui ir yra generalinio sekretoriaus paskirta kompetentinga tarnyba pagal Įgyvendinimo taisyklių 7, 8, 9, 14 ir 15 straipsnius.

Kontaktiniai duomenys:

Advisory.Committee@europarl.europa.eu

Europos Parlamentas

Patariamojo komiteto Parlamento narių elgesio klausimais sekretoriatas
60, Rue Wiertz
SPAAK 07B022
B-1047 Briuselis